

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 963
van **MIEKE SCHAUVLIEGE**
datum: 17 juni 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Normering PFAS - Waterlopen

In mijn schriftelijke vraag nr. 966 van 5 mei 2021 vroeg ik naar de vervuiling van PFAS in de Schelde.

Deze vraag is een opvolgvraag, met name over de PFAS-vervuiling in Vlaamse waterlopen over de periode tussen begin 2021 en nu.

1. Welke lozingspunten van PFAS-stoffen bevinden zich in de Schelde, met name het stuk Schelde tussen Rupelmonde en de Nederlandse grens tussen 2020 en nu? Welke concentraties aan PFAS werden tijdens meetcampagnes gedurende deze periode gemeten en op welke datum werden deze metingen gedaan?
2. Wordt de Milieukwaliteitsnorm (jaargemiddelde 0,65 ng/L) en/of maximaal geaccepteerde concentratie (36 µg/L) voor PFOS, zoals beschreven in de kaderrichtlijn Water, behaald? Wordt de Milieukwaliteitsnorm in biota (9,1 µg/kg) gehaald? Wat is de laatste meetcampagne die in Vlaanderen werd uitgevoerd en aan Europa gerapporteerd en wat zijn de conclusies hiervan? Welke nieuwe maatregelen zijn er genomen om tegen 2027 deze normen te halen, zoals de kaderrichtlijn Water voorschrijft?
3. Hoeveel inrichtingen hebben in Vlaanderen een vergunning om PFAS te lozen? Is het mogelijk een overzicht van deze inrichtingen te krijgen per provincie en per gemeente? Is het mogelijk de toegestane lozingswaarden te krijgen?
4. Welke zijn de 20 inrichtingen met de hoogste lozingsvergunning op vlak van PFOS? Welke zijn de 20 inrichtingen met de hoogste gemeten lozingen in het oppervlaktewater op vlak van PFOS tussen 2020 en nu en welke waarde werd gemeten?

ANTWOORD

op vraag nr. 963 van 17 juni 2022

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Bijlage 1 bevat alle resultaten met een =-teken (resultaat is hoger dan of gelijk aan de bepaalbaarheidsgrens) van PFAS voor lozingen rechtstreeks in oppervlaktewater door bedrijven en RWZI's op het stuk Schelde van Rupelmonde tot aan de grens met Nederland voor de periode 2020 tot heden.
Bijlage 2 bevat de 9 meetputten uit het bestand hierboven die een bepaalde PFAS geloosd hebben.
2. De monitoring en rapportering van PFOS als prioritair gevaarlijke stof gebeurt onder meer ten behoeve van de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen in uitvoering van de Kaderrichtlijn Water. De aanwezigheid van PFOS in de waterkolom en in biota (waterorganismen) wordt aan de Europese Commissie gerapporteerd voor zover de waterlichamen in deze als ongunstig ('niet goed') werden beoordeeld. De metingen die hiervoor als basis dienen hebben betrekking op de periode 2015-2018. Als dusdanig werd de waterkolom van 31 (15,9 %) van de 195 Vlaamse waterlichamen onderzocht; alle scoorden 'niet-goed'. Op 45 van deze waterlichamen werd ook PFOS in biota bepaald: in 3,6% (7 waterlichamen) was de beoordeling 'goed', in 19,5% (38 waterlichamen) was de beoordeling 'niet goed'. De stroomgebiedbeheerplannen werden op 01/07/2022 goedgekeurd door de Vlaamse Regering.
In het maatregelenprogramma van de stroomgebiedbeheerplannen worden alle noodzakelijke maatregelen opgenomen om de milieudoelen van de kaderrichtlijn Water te halen. In de actie 7B_C_0007 werd ook de link gemaakt met het Vlaamse PFAS-actieplan in uitwerking van de Vlaamse strategie hormoonverstoring. Dit document heeft tot doel om de milieu- en gezondheidsproblematiek voor PFAS in Vlaanderen in kaart te brengen wat betreft het bestaande beleid en de huidige leemtes hierin. Vervolgens worden een aantal acties opgesomd die deze leemtes trachten in te vullen, om zo een geïntegreerd en coherent beleid m.b.t. milieuverontreiniging met PFAS in Vlaanderen te initiëren. Daarnaast verwijs ik naar het handelingskader Water in het tweede tussentijdse rapport van de opdrachthouder Vlaamse Regering voor de aanpak van de PFAS-problematiek waarin deze maatregelen nog meer geconcretiseerd werden. Een permanente opvolging – binnen de verschillende facetten – is zoals reeds eerder aangegeven sowieso nodig.
3. In het eerste tabblad van bijlage 3 staat een overzicht van de bedrijven die een vergunning hebben om PFAS te lozen opgesplitst per provincie en gemeente. In het tweede tabblad van dezelfde bijlage vindt u de vergunde lozingsconcentraties. Momenteel zijn er 66 bedrijven die een vergunning hebben voor één of meer PFAS stoffen. 35 van deze bedrijven hebben de sectorale lozingsnormen voor textiel (PFOS = 10 µg/l; PFOA = 50 µg/l en PFC exclusief PFOS en PFOA = 200 µg/l) waarvoor een VLAREM-aanpassing in voorbereiding is waarbij deze sectorale lozingsnormen zullen geschrapt worden. Dan komen deze automatisch te vervallen bij deze 35 bedrijven. Bedrijven die één van de PFAS stoffen nog lozen boven de rapportagegrens zullen die daarna moeten aanvragen als bijzondere voorwaarde.
Van de overige bedrijven met bijzondere voorwaarden worden momenteel de lozingsvoorwaarden herbekeken. Bij de vergunningen die momenteel herzien worden, gaat men als volgt te werk:

- Aanscherping van concrete stoffen op basis van recente meetgegevens voor een overgangsperiode van maximaal 2 jaar; daarna vallen ze terug op de rapportagegrens (RG);
 - Bovendien worden bijkomende voorwaarden opgelegd:
 - Extra metingen van de PFAS stoffen;
 - Studie met oog op het halen van de rapportagegrens;
 - Vangnetbepaling voor overige niet vermelde PFAS; dit wil zeggen dat er uitdrukkelijk wordt vermeld dat er geen andere PFAS mogen aanwezig zijn in concentraties boven de rapportagegrens, of bij ontstentenis daarvan de bepalingsgrens.
4. In het derde tabblad van bijlage 3 staat een overzicht van de bedrijven met de hoogste vergunde waarden voor PFOS. Er zijn 39 bedrijven opgenomen in deze lijst, vermits deze alle dezelfde vergunde waarde hebben, namelijk 10 µg/L. In de meerderheid van de gevallen is deze gerelateerd aan de sectorale voorwaarde van de textielsector. Zoals bij vraag 3 uitgelegd komen deze sectorale voorwaarden te vervallen zodra de VLAREM-aanpassing wordt goedgekeurd.

Bijlage 4 toont de top 20 inrichtingen lozend op oppervlaktewater met de door de Omgevingsinspectie hoogst gemeten concentraties aan PFOS tussen 2020 en nu.

Metingen uitgevoerd door de VMM zijn raadpleegbaar op de website van de VMM. Bedrijven waarbij concentraties gemeten worden boven de rapportagegrens en hier niet voor vergund zijn, dienen na te gaan of de lozing ervan kan vermeden worden en zo niet moeten ze hiervoor zelf een vergunningsaanvraag indienen.

BIJLAGEN

1. [Meetresultaten PFAS hoger dan of gelijk aan de bepaalbaarheidsgrens voor lozingen op oppervlaktewater in de Schelde stroomafwaarts Rupelmonde, periode 2020 tot heden](#)
2. [Overzicht meetputten met lozingen PFAS hoger dan of gelijk aan de bepaalbaarheidsgrens in de Schelde stroomafwaarts Rupelmonde, periode 2020 tot heden](#)
3. [Overzicht vergunde lozingen PFAS](#)
4. [Top 20 van inrichtingen lozend op oppervlaktewater met de door Omgevingsinspectie hoogst gemeten concentraties aan PFOS tussen 2020 en nu.](#)